

חדשות האגודה – אפריל 2022
Annual OLAMOT – 2022 SF-CON (April 19-20) Tel Aviv

תל אביב: מועדון חודש אפריל התל אביבי יתקיים ביום רביעי, 20/4 ב-20:00. המועדון יתקיים במסגרת כנס עולמות, ויעסוק, בהתאם לנושא הכנס "סימנים" בספרו של טד צ'יאנג "סיפור חיך ואחרים". המועדון. מנחה: דפנה קירש.

ירושלים: לפרטים על המפגשים של המועדון הקריאה ניתן להצטרף לקבוצת הפייסבוק: מועדון הקריאה הירושלמי של האגודה, או ליצור קשר במייל עם מרכזת המועדון בירושלים - גלי אמיטוב, ולהצטרף לקבוצת הוואטס'אפ של המועדון.

כל האירועים של האגודה מופיעים בלוח האירועים (שפע אירועים מעניינים, הרצאות, סדנאות, מפגשים ועוד) לקבלת עדכונים שוטפים על מפגשי מועדון הקריאה ברחבי הארץ ניתן להצטרף לרשימת התפוצה או בדף האגודה בפייסבוק. Society information is available (in Hebrew) at the Society's site: <http://www.sf-f.org.il>

This month's roundup:

- Yiddish-related SF material dedicated to my dear departed father, David Botwinik (ע"ה – ה'תש"ח): Yoel Matveyev: ""
- Book review: "More Zion's Fiction" Part 4: Guy Hasson's "The Assassination"

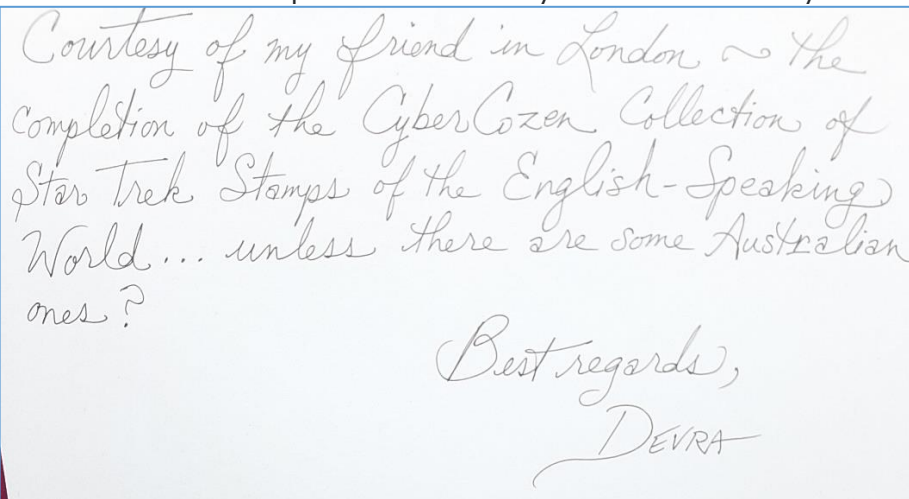
Our usual, interesting tidbits from the Web.

– Your editor, Leybl Botwinik

Star Trek Stamps from England

A heartfelt **!*Thank You*!**

to Devra Kunin for her gift to me of a set of British Star Trek Stamps – to proudly join the other 2 sets (Canada Post, presented to me by Cathy Lister-Palmer for the Montreal SF&F Association, and a US Post set also presented to me by Devra Kunin – way back in 2016):

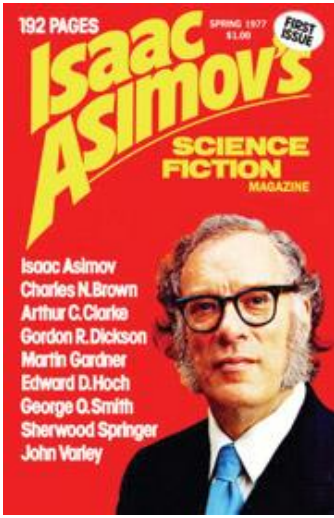

More Yiddish-related SF Material

Following up on the previous issue's items regarding Yiddish SF (my dear departed father's SF-ish humour + about Chernin's new SF Yiddish book) I plan on dedicating some more Yiddish-related SF material in this and upcoming issues – so, as we say in Yiddish: “זאָט גרײַט ! זײַט גרײַט – be ready/stand by” 😊

Here, for example, is an article written by Yoel Matveyev, a Yiddish journalist and intellectual – and a fellow Yiddish SF writer, in The Yiddish Forverts of 2007. We hope to showcase more of his works in the near future – I already discussed one of his stories in [CyberCozen # XXX](#))

<p>A Leap into the World of the Fantastic</p> <p>By Yoel Matveyev</p> <p><u>Some notes from L.B.:</u> The following article was originally published in the NY Yiddish Forverts, August 17, 2007. Several of the references are about the current events at the time.</p>	<p>דער ערשטער נומער פֿונעם זשורנאַל "אַזימאָווס"</p> <p>First issue of Isaac Asimov's Science Fiction Magazine</p>	<p>אַ שפּרונג אין דער וועלט פֿון פֿאַנטאַסטיק פֿון יואל מאַטוועיעוו</p>
---	--	--

Thirty years ago, in 1977, the Davis Publishing Company obtained permission from Isaac Asimov, the famous fantasy writer, to publish a new science-fantasy journal, named in honor of the writer—*"Asimov's Science Fiction"*.

מיט 30 יאָר צוריק, אין 1977, האָט די דרוק-פֿירמע "דייוויס פֿאַבלישינג" באַקומען פֿון אייזיק אַזימאָוו, דער באַרימטער שרײַבער-פֿאַנטאַסטיק, אַ דערלויבעניש אַרויסצוגעבן אַ נייעם וויסנשאַפֿטלעך-פֿאַנטאַסטישן זשורנאַל, אָנגערופֿן לפֿבֿוד דעם שרײַבער — *"Asimov's Science Fiction"*.

The new magazine soon became very popular and attracted the best masters of the genre: Arthur C. Clark, Roger Zelazny, Poul Anderson, Dan Simmons, Ursula K. Le Guyn, William Gibson, and others. Many well-known "Sci-Fi" novellas and short stories were first published in "Asimov's". The magazine's first editor-in-chief was George Scithers; Isaac Asimov responded to the readers' letters, constantly writing editorials, and managing the magazine's editorial staff, although he refused to edit the materials.

The oldest fantasy magazine in the world, which is still published, is "Analog", founded in 1930 under the name "Astounding Stories". Although "Analog" once began its long history as a pulp magazine, over time it has developed a very "strict" style, in which accurate and realistic descriptions of technologies and scientific theories often play a larger role than the subject.

The other popular American publication ("The Magazine of Fantasy & Science Fiction" or "F&SF"), deals with dramatic and mystical stories with ghosts, vampires, magics, and other non-scientific fantasies.

"Asimov's", the third most popular English-speaking periodical in the English-speaking world, focuses on "Science", both on social and psychological issues, on breaking subjects, and on high literary quality. – For that, it earned a reputation as a very serious, intellectual magazine; Many fans of fantasy literature, at least in the English-speaking world, consider Asimov's to be the best SF magazine in history.

In about two weeks, from August 30th to September 3rd, 2007, the 65th annual World Science Fiction Convention (Worldcon) will be held in Yokohama, Japan. The most important part of the convention is the annual ceremony, during which the best fantasy works will be awarded the "Hugo" Award - one of the most prestigious prizes in the "Sci-Fi" World. Most of the 20 writers nominated for the Hugo Award - with the exception of those who have published their work in book form - have published

דער נייער זשורנאל איז באלד געוואָרן זייער פּאָפּולער און צוגעצויגן די בעסטע מיסטערס פֿונעם זשאַנער: אַרטור קלאַרק, ראָדזשער זשעלאַזני, פּאָל אַנדערסאָן, דען סימאָנס, אורסולאַ לע גוויין, וויליאַם גיבסאָן און אַנדערע. אַ סך באַקאַנטע "סיי-פֿיי"-נאָוועלעס און דערציילונגען זענען צום ערשטן מאל געדרוקט געוואָרן אין "אַזימאָוס". דער ערשטער הויפט-רעדאַקטאָר פֿונעם זשורנאַל איז געווען דער שרייבער דזשאַרדזש סקיטערס; אייזיק אַזימאָוו האָט געענטפֿערט אויף די בריוו פֿון די לייענער, כּסדר געשריבן עדיטאָריאַלן און אָנגעפֿירט מיט דער רעדאַקציע פֿונעם זשורנאַל, הגם ער האָט זיך אָפּגעזאָגט צו רעדאַקטירן די מאַטעריאַלן.

דער עלטסטער פֿאַנטאַסטישער זשורנאַל אין דער וועלט, וואָס גייט נאָך אַלץ אַרויס, איז "אַנאַלאָג", געגרינדעט אין 1930 אונטערן נאָמען "Astounding Stories" ("פלעפֿנדיקע מעשיות"). הגם "אַנאַלאָג" האָט אַמאָל אָנגעהויבן זײַן לאַנגע געשיכטע ווי אַ שונד־זשורנאַל, האָט ער אין משך פֿון צײַט אַנטוויקלט זייער אַ "שטרענג" סטיל, וווּ פינקטלעכע און רעאַליסטישע באַשרײַבונגען פֿון טעכנאָלאָגיעס און וויסנשאַפֿטלעכע טעאָריעס שפּילן אַפֿט אַ גרעסערע ראָלע, ווי דער סוזשעט.

די אַנדערע פּאָפּולערע אַמעריקאַנער אויסגאַבע, "דער זשורנאַל פֿון פֿאַנטאַזיע און וויסנשאַפֿטלעכער פֿאַנטאַסטיק" ("The Magazine of Fantasy & Science Fiction" אָדער "SF&F"), גיט זיך אָפּ מיט שוין-דערלעכע און מיסטישע מעשיות מיט געשפּענסטן, וואָמפּירן, כּישופֿים און אַנדערע נישט-וויסנשאַפֿטלעכע פֿאַנטאַזיעס.

"אַזימאָוס", די דריטע פּאָפּולערסטע "סיי-פֿיי"-אויסגאַבע אין דער ענגליש-רעדנדיקער וועלט, שטעלט דעם טראָפּ סיי אויף "וויסנשאַפֿטלעכקייט", סיי אויף סאַציאַלע און פּסיכאָלאָגישע ענינים, סיי אויף חידושידיקע סוזשעטן, סיי אויף דער הויכער ליטעראַרישער קוואַליטעט — דערפֿאַר האָט ער כּשר פֿאַרדינט אַ רעפּוטאַציע פֿון זייער אַן ערנסטן, אינטעלעקטועלן זשורנאַל; אַ גרויסער טייל ליבהאַבער פֿון פֿאַנטאַסטישער ליטעראַטור, לכל-הפּחות אין דער ענגליש-רעדנדיקער וועלט, האַלטן, אַז "אַזימאָוס" איז דער בעסטער "סיי-פֿיי"-זשורנאַל אין דער געשיכטע.

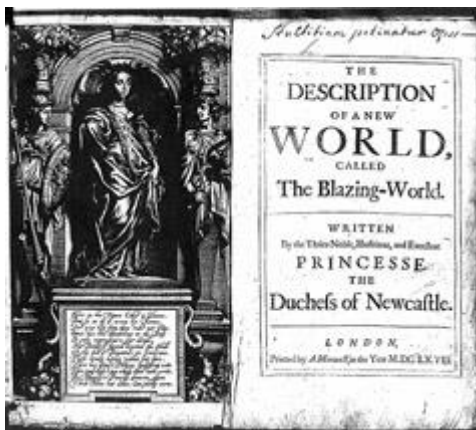
אין צוויי וואָכן אַרום, פֿון 30סטן אויגוסט ביז דעם 3טן סעפטעמבער, וועט אין יאַקאַהאַמאַ, יאַפּאַן, דורכגעפֿירט ווערן די 65סטע יערלעכע "וועלט-קאָנווענץ פֿון וויסנשאַפֿטלעכער פֿאַנטאַסטיק" (Worldcon). דער וויכטיקסטער טייל פֿון דער קאָנווענץ איז די יערלעכע צע-רעמאָניע, בעת וועלכער די בעסטע פֿאַנטאַסטישע ווערק וועלן באַלוינט ווערן מיטן "היוגאָ"-פּריז — איינער פֿון די סאַמע פרעסטיזשפֿולע פּריזן אין דער "סיי-פֿיי"-וועלט. ס'רופֿט פֿון די 20 שרייבער, נאָמינירט צום "היוגאָ"-פּריז — אחוץ די, וואָס האָבן פֿאַרעפֿנטלעכט זייערע ווערק אין אַ

<p>their novels and short stories in "Asimov's" magazine.</p> <p>Now, since 2004, the magazine has been edited by Sheila Williams - a talented editor from Massachusetts, who has worked with Isaac Asimov for ten years. Due to the high literary level and the light style, "Asimov's" remains an individual genre - in many respects, the best science-fiction magazine in the world, especially because of the surprisingly short stories. Asimov is released 10 times a year, with two double issues each April-May and October-November. This year, the editors are preparing a special double anniversary issue, which will be published next October-November; A month ago, the editors also prepared an anthology of the best stories, published over the last 30 years.</p>	<p>בוך-פֿאַרם — האָבן פּובליקירט זייערע נאָוועלעס און דערציילונגען דווקא אינעם זשורנאַל "אַזימאָווס".</p> <p>איצט, זינט דעם יאָר 2004, ווערט דער זשורנאַל רעדאַקטירט דורך שילאַ וויליאַמס — אַ טאַלאַנטירטע רעדאַקטאָרין פֿון מאַסאַטשוסעטס, וועלכע האָט געאַרבעט צוזאַמען מיט אייזיק אַזימאָוו במשך פֿון צען יאָר. צוליב דעם גוטן הויבן ליטעראַרישן ניוואָ און דעם לייכטן סטיל, בלייבט "אַזימאָווס" אַ יחיד-במינו — אין אַ סך אַספּעקטן, דער בעסטער וויסנשאַפֿטלעך-פֿאַנטאַסטישער זשורנאַל אין דער וועלט, בֿפֿרט צוליב די חידושידיקע קורצע דער-ציילונגען. אַזימאָווס גייט אַרויס 10 מאל אַ יאָר, מיט צוויי טאַפּלטע נומערן יעדן אַפּריל-מיי און אַקטאָבער-נאוועמבער. הײַנאָר גרייט די רעדאַקציע אַ ספּעציעלן טאַפּלטן יוביליי-נומער, וואָס וועט אַרויס דעם קומענדיקן אַקטאָבער-נאוועמבער; מיט אַ חודש צוריק האָבן די רעדאַקטאָרן אויך צוגעגרייט אַן אַנטאָלאָגיע פֿון די בעסטע דערציילונגען, פּובליקירט במשך פֿון די לעצטע 30 יאָר.</p>
<h3>History of the Fantastic</h3> <p>The modern fantasy genre stems mainly from two older literary genres: myth and utopia. The mythology of various peoples is full of mystical and miraculous phenomena, which often sound fantastic. For example, in the ancient Indian epic poems "Ramayana" and "Mahabharata" flying machines, "Vimanas", are described, equipped with powerful weapons (reminiscent of atomic bombs), with which the ancient heroes have, ostensibly, waged wars. Indian literature is also replete with stories about the inhabitants of other planets and universes, and with other topics that are very prevalent in contemporary fantasy literature.</p> <p>Unlike legends, which tell the story of the distant past, utopias have a different purpose: to show how to create a better society. The opposite genre, anti-utopias, also sets the same goal, but in a negative way - pointing out the potential dangers of social and technological endeavors, in order for future builders of the 'better society', to avoid.</p> <p>The first utopian works are based on Plato's book "Republic", in which the famous Greek philosopher discusses various possible forms of political organization. The word "utopia" comes from a book of the same name, by the English government adviser and writer Thomas Moore, published in 1516.</p>	<h3>געשיכטע פֿון פֿאַנטאַסטיק</h3> <p>דער מאָדערנער פֿאַנטאַסטישער זשאַנער שטאַמט, דער עיקר, פֿון צוויי עלטערע ליטעראַטור-זשאַנערס: מיטאַס און אוטאָפּיע. די מיטאַלאָגיע פֿון פֿאַרשיידענע פֿעלקער איז פֿול מיט כלערליי מיסטישע און ווונדערלעכע דערשיינונגען, וואָס קלינגען אָפֿט זייער פֿאַנטאַסטיש. למשל, אין די אוראַלטע אינדישע עפישע פּאַעמעס "ראַמאַיאַנאַ" און "מאַהאַבאַראַטאַ" ווערן באַשריבן פֿליענדיקע מאַשינען, "ווימאַנאַס", אויסגעשטאַט מיט מעכטיק געווער (וואָס דערמאָנט די אַטאָם-באַמבעס), מיט וועלכע די אוראַלטע העלדן האָבן, כלומרשט, געפֿירט מלחמות. די אינדישע ליטעראַטור איז אויך פֿול מיט דערציילונגען וועגן די איינוווינער פֿון אַנדערע פֿלאַנעטן און אוניווערסן, און מיט אַנדערע טעמעס, וואָס זענען זייער פֿאַרשפּרייט אין דער הײַנצטייטיקער פֿאַנטאַסטישער ליטעראַטור.</p> <p>אין אונטערשייד פֿון די לעגענדעס, וואָס דערציילן וועגן דעם ווײַטן עבר, האָבן די אוטאָפּיעס אַן אַנדער צוועק: צו ווייזן, ווי אַזוי צו שאַפֿן אַ בעסערע געזעלשאַפֿט. דער פֿאַרקערטער זשאַנער, אַנטי-אוטאָפּיעס, שטעלט אויך דעם זעלבן ציל, אָבער אויף אַ נעגאַטיוון אופן — אַנצוהוייזן די פּאָטענציעלע סכנות פֿון סאָציאַלע און טעכנאָלאָגישע ענדערונגען, כדי די קומענדיקע בויער פֿון דער בעסערער געזעלשאַפֿט זאָלן זיי אויסמײַדן.</p> <p>די ערשטע אוטאָפּישע ווערק זענען באַגרינדעט געוואָרן אויף פֿלאַטאַנאָס בוך "רעפּובליק", וווּ דער באַרימטער גריכישער פֿילאָסאָף באַהאַנדלט פֿאַרשיידענע מעגלעכע פֿאָרמען פֿון פּאָליטישער אָרגאַניזאַציע. דאָס וואָרט "אוטאָפּיע" שטאַמט פֿון אַ בוך מיטן זעלבן נאָמען, פֿונעם ענגלישן רעגירונג-ראַטגעבער און שרײַבער טאָמאַס מאָר, געדרוקט אינעם יאָר 1516.</p>

The first stage in the development of "Sci-Fi" was associated with the beginning of the scientific revolution in Europe, in the 16th century, although the early patterns of the genre sound a bit comical today, due to the limited and faulty knowledge of the science of the time, but they already use a lot of well-known fantastic subjects.

דער ערשטער עטאפ אין דער אנטוויקלונג פֿון "סיי-פֿיי" איז געווען פֿארבונדן מיטן אָנהייב פֿון דער וויסנשאַפֿטלעכער רעוואָלוציע אין אייראָפּע, אינעם 16סטן יאָרהונדערט, הגם די פֿרײַקע מוסטערן פֿונעם זשאַנער קלינגען היינט אַ ביסל קאָמיש, צוליב די באַגרענעצטע און גרײַזיקע קענטענישן פֿון דעמאָלטיקער וויסנשאַפֿט, אָבער זײ נוצט שוין אויס אַ סך באַקאַנטע פֿאַנטאַסטישע סוזשעטן.

Margaret Cavendish's book
"The Blazing-World"

מאַרגאַרעט קאַווענדישעס בוך
"די שפּאַגל-נייע וועלט"

For example, in the 17th century, Margaret Cavendish, an educated English countess, published the book "The Blazing-World", which describes a "portal" at the North Pole, through which one can reach another planet, where a utopian society flourishes, inhabited by a variety of intelligent creatures, including floating "sea-men" and flying "bird-men"; A young woman visited that planet, where she became a queen, and attacked our Earth with submarines and air-raids.

Although Jules Verne, the famous French writer-fantastic of the 19th century, described a more realistic submarine, the Nautilus, Cavendish's work has many virtues, similar to contemporary postmodern novels.

A number of very original early "Sci-Fi" works have been created in India. The above-mentioned "Vimanas" of the ancient Indian epic could, according to legends, fly in space, as well as swim underwater; That's why, perhaps, Indian writers began writing about space and other quite "modern" fantastic topics decades before Herbert Wells and other Western writers.

In 1857, the Bengali writer Jagadananda Roy wrote the book "Journey to Jupiter", in which he told about a space flight through the solar

למשל, אינעם 17טן יאָרהונדערט האָט מאַרגאַרעט קאַווענדיש, אַ געבילדענע ענגלישע גראַפֿיניע, פּובליקירט דאָס בוך "די שפּאַגל-נייע וועלט" ("The Blazing-World"), וווּ עס ווערט באַשריבן אַ "פּאָרטאַל" ביים צפֿונדיקן פּאָלוס, דורך וועלכן מע קען דערגרייכן צו אַן אַנדער פּלאַנעט, וווּ עס בליט אַן אוטאָפּישע געזעלשאַפֿט, באַוווינט מיט פֿאַרשיידענע פֿאַרנופֿטיקע באַשפּענישן, אַרײַנגערעכנט שווימענדיקע "ים-מענטשן" און פֿלײַענדיקע "פֿייגל-מענטשן"; אַ יונגע פֿרוי האָט באַזוכט יענע פּלאַנעט, וווּ זי איז געוואָרן אַ קיניגין, און האָט אַטאַקירט אונדזער ערד דורך סובמאַרינען און לופֿט-אַטאַקן.

הגם זשול ווערן, דער באַרימטער פֿראַנצויזישער שרײַבער-פֿאַנטאַסט פֿונעם 19טן יאָרהונדערט, האָט באַשריבן אַ מער רעאַליסטישע אונטערוואַסער-שיף, "נאַוטילוס", האָט קאַווענדיש ווערן אַ סך מעלות, ענלעך אויף די הײַנצײַטיקע פּאָסטמאָדערנע ראָמאַנען.

אַ צאָל זייער אַריגינעלע פֿרײַקע "סיי-פֿיי"-ווערק זענען געשאַפֿן געוואָרן אין אינדיע. די אויבן-דערמאָנטע "ווימאַנאַס" פֿונעם אוראַלטן אינדישן עפּאָס האָבן געקענט, לויט די לעגענדעס, פֿלײַען אין קאָסמאָס, ווי אויך שווימען אונטערן וואַסער; דערפֿאַר, אַפֿשר, האָבן די אינדישע שרײַבער אָנגעהויבן שרײַבן וועגן קאָסמאָס און אַנדערע גאַנץ "מאָדערנע" פֿאַנטאַסטישע טעמעס מיט אַ צענדליק יאָר פֿאַר הערבערט וועלס און אַנדערע מערבֿדיקע שרײַבער.

אינעם יאָר 1857 האָט דער בענגאַלישער שרײַבער דזשאַגאַדאַנאַנדאַ רוי אָנגעשריבן דאָס בוך "רייזע צו יופּיטער", וווּ ער האָט דערציילט וועגן אַ קאָסמאָס-פֿלי איבער דער זון-סיסטעם, און די ווילדע ציוויליזאַציע פֿון דער פּלאַנעט

system, and the wild civilization of the planet Uranus, where naked horned creatures, reminiscent of great monkeys, dwell.

Today, the fantastic literature has developed greatly and is divided into dozens of subjects - from the "classic", strictly scientific style, to various kinds of "fantasy", utopias and anti-utopias, and "alternate histories".

Some literary connoisseurs still consider "Sci-Fi" a "second-class" literary genre, although many world-renowned word-artists have created fantastic works - from William Shakespeare, in his play "*The Tempest*", to Kurt Vonegut and Gabriel Garcia Marquez. In fact, the scientific fantastic and "fantasy" have a number of unique virtues that allow the writer to express the idea in a sharper, better, and freer manner.

Due to the fact that the storyline in the fantastic work often takes place in another world or in the future, the writer can completely abstract himself from the usual stereotypes, and to concentrate better on the essence of the work. That is why so many books dealing with sharp political satire, with deep and extreme aspects of human consciousness and performance, with bold scientific, social, or philosophical thoughts, have been written in fantasy tones. It is easier to use the fantastic genre to spread an idea that would sound sharp, radical, and unusual, than if the author portrayed it in a more realistic manner.

For example, in the classic American "Space epic" "*Star Trek*", played on television since 1966, shows a future "United Federation of Planets", organized on a kind Socialist manner. The alien capitalist civilizations in "*Star Trek*" are portrayed as hostile and caricature-crippled. Regardless of such trends, "*Star Trek*" has been hailed throughout the United States as a "true-American" dream of a better society.

Due to the fact that the idealistic liberal socialism of the "Federation of Planets" is "shifted" 500 years into the future, and looks very positive and futuristic, even the conservative Americans almost never associate "*Star Trek*" with "leftist propaganda".

אוראן, וזו עס וויינען נאָקעטע האַריקע באַשעפֿענישן, וואָס דערמאָנען גרויסע מאַלפּעס.

הייַנט האָט די פֿאַנטאַסטישע ליטעראַטור זיך זייער אַנט-וויקלט, און טיילט זיך אין אויף צענדליקער סובזשאַנערס – פֿונעם "קלאַסישן", שטרענג-וויסנשאַפֿטלעכן סטיל, ביז פֿאַרשיידענע מינים "פֿענטעזי", אוטאָפּיעס און אַנטי-אוטאָפּיעס, און "אַלטערנאַטיווע היסטאָריעס".

אַ טייל ליטעראַטור-פֿייַנשמעקער האַלטן "סיי-פֿייַ" נאָך אַלץ פֿאַר אַ "צווייט-סאָרטליק" ליטעראַרישן זשאַנער, הגם אַ סך וועלט-אַנערקענטע וואָרט-קינסטלער האָבן געשאַפֿן פֿאַנטאַסטישע ווערק – פֿון וויליאַם שַעקספּיר, אין זײַן פּיעסע "שטורעם" ("*The Tempest*"), ביז קורט וואָנעגוט און גאַבריעל גאַרסיאַ מאַרקעז. אַדרבה, די וויסנשאַפֿטלעכע פֿאַנטאַסטיק און "פֿענטעזי" האָט אַ צאָל אוניקאַלע מעלות, וואָס גיבן דעם שרײַבער אַ מעגלעכקייט אויסצודריקן די אידעע אויף אַ שאַרפֿערן, בעסערן און פֿרייערן אופן.

צוליב דעם, וואָס דער סיפור-המעשה אין די פֿאַנטאַסטישע ווערק קומט אָפֿטמאָל פֿאַר אין אַן אַנדער וועלט אָדער אין דער צוקונפֿט, קען דער שרײַבער זיך אינגאַנצן אַבסטראַגירן פֿון די געוויינטלעכע סטערעאָטיפֿן, און צו קאָנצענטרירן זיך בעסער אויף דעם תּמצית פֿונעם ווערק. דערפֿאַר זענען אַזויפֿיל ביכער, וואָס האָבן צו טאָן מיט שאַרפֿער פֿאַליטישער סאַטירע, מיט טיפֿע און עקסטרעמע זייטן פֿונעם מענטשלעכן באַווסטזײַן און אויפֿירונג, מיט דרייטע וויסנשאַפֿטלעכע, געזעלשאַפֿטלעכע אָדער פֿילאָסאָפֿישע מחשבות, אַנגעשריבן געוואָרן אין פֿאַנטאַסטישע טענער. דורך די פֿאַנטאַסטישע מיטלעך קען מען גרינגער פֿאַרשפּרייטן אַן אידעע, וואָס וואָלט געקלונגען צו שאַרף, ראַדיקאַל און אומגע-וויינטלעך, ווען דער מחבר וואָלט זי געשילדערט אויף אַ מער רעאַליסטישן אופן.

למשל, אינעם קלאַסישן אַמעריקאַנער "קאָסמישן עפּאָס" "*Star Trek*", געשפּילט אויף דער טעלעוויזיע זינט דעם יאָר 1966, ווערט געוויזן אַ צוקונפֿטיקע "פֿאַראַייניקטע פֿעדעראַציע פֿון פֿלאַנעטן", אַרגאַניזירט אויף אַ מין סאָ-ציאַליסטישן שטייגער. די פֿרעמדע קאָפיטאַליסטישע ציוויליזאַציעס אינעם "*Star Trek*" זענען געוויזן ווי פֿייַנט-לעכע און קאַריקאַטוריש-פֿאַרקריפֿטע. נישט געקוקט אויף אַזעלכע טענדענצן, איז "*Star Trek*" אויפֿגענומען געוואָרן אין גאַנץ אַמעריקע דווקא ווי אַן "עכט-אַמעריקאַנער" טרוים פֿון אַ בעסערער געזעלשאַפֿט.

צוליב דעם, וואָס דער אידעאַליסטישער ליבעראַלער סאָציאַליזם פֿון דער "פֿלאַנעטן-פֿעדעראַציע" איז "אַפּגע-רוקט" אויף היפּשע 500 יאָר אין דער צוקונפֿט, און זעט אויס זייער פּאָזיטיוו און פֿוטוריסטיש, האָבן אַפֿילו די קאָנ-סערוואַטיווע אַמעריקאַנער כּמעט קיינמאָל נישט אַסאָציירט "*Star Trek*" מיט "לינקער פּראָפּאַגאַנדע".

Jews and Yiddish in "Sci-Fi"

Yitzhak-Yehuda Ozimov, known in the world by the English name Isaac Asimov, was born in 1920, in the town of Petrovichi (formerly Belarus, now Russia). At the age of 3, he emigrated to New York, where he had two "mother tongues" - Yiddish and English. He served as a military chemist during World War II, and later became a professor of biochemistry at Boston University; In 1958, however, he left his professorship and decided to become a writer.

In addition to dozens of fantastic works, Asimov has authored and edited over 500 popular science, history, and other books. Isaac Asimov believed that the fantasy genre provides the writer with the best means of getting rid of ordinary frames and stereotypes.

Some readers criticize Asimov's novels for boredom and "too flat" topics; It's true that compared to many other, more exciting kinds of fantasy, where the heroes are constantly involved in wars, love-adventures and battles, Asimov's works sound a bit "flat".

It is worth noting, however, that it was precisely because of his activities, including the *Asimov's* magazine, that many fantastics (writers) reached a higher literary level and renounced pulp style, returning to intellectual, contemporary subjects.

Many Jews played an important role in the development of scientific Fantastic (SF): the Polish writer Stanislaw Lem, known for his exceptional philosophical and psychological depth; American writer Robert Shekley, who created an original style of humorous fantasy, coloured with psychedelic tones; Michael Moorcock, a well-known English writer, anarchist and rock poet, has written a number of songs for the group "Hawkwind". Many popular fantastic films have been made by Jewish directors and actors; The Strugatsky brothers, whose work is being studied in contemporary Russian schools, are considered to be models of Russian literature.

In the first half of the last century, in the golden age of Yiddish literature, many classic fantastic books, including almost all works by Jules Verne and Herbert Wells, were translated into Yiddish.

יידן און יידיש אין "סיי-פיי"

יצחק-יהודה אַזימאָוו, באַקאַנט אין דער וועלט מיטן ענגלישן נאָמען אייזיק אַזימאָוו, איז געבוירן געוואָרן אין 1920, אינעם שטעטל פעטראָוויטשי (אַמאַל — ווייסרוסלאַנד, איצט — רוסלאַנד). אינעם עלטער פֿון 3 יאָר האָט ער עמיגרירט קיין ניו-יאָרק, דערפֿאַר האָט ער געהאַט צוויי "מאַמע-לשונות" — ייִדיש און ענגליש. ער האָט געדינט ווי אַ מיליטערישער כעמיקער בעת דער צווייטער וועלט-מלחמה, און שפעטער געוואָרן אַ פּראָפּעסאָר פֿון ביאָכעמיע אינעם באָסטאָן אוניווערסיטעט; אינעם יאָר 1958 האָט ער, אָבער, פֿאַרלאָזט זײַן פּראָפּעסאָר-קאַריערע און באַשלאָסן צו ווערן אַ שרײַבער.

אַחוץ צענדליקער פֿאַנטאַסטישע ווערק, האָט אַזימאָוו אָנגעשריבן און רעדאַגירט איבער 500 פּאָפּולער-וויסנשאַפֿטלעכע, היסטאָרישע און אַנדערע ביכער. אייזיק אַזימאָוו האָט געהאַלטן, אַז דווקא דער פֿאַנטאַסטישער זשאַנער גיט דעם שרײַבער די בעסטע מיטלען צו באַפֿרײַען זיך פֿון געוויינטלעכע ראַמען און סטערעאָטיפֿן.

אַ טייל לייענער קריטיקירט אַזימאָוו'ס ראַמאַנען פֿאַר נוד-נעקייט און "צו פֿלאַכע" סוזשעטן; ס'איז טאַקע אמת, אַז אין פֿאַרגלייך מיט אַ סך אַנדערע, מער שפּאַנענדיקע מינים פֿאַנטאַסטיק, וווּ די העלדן האַלטן אין איין פֿירן מלחמות, ליבע-אַוואַנטורן און געשלעגן, קלינגען אַזימאָוו'ס ווערק אַ ביסל "פֿלאַכלעך".

ס'איז אָבער כּדאי צו דערמאָנען, אַז דווקא צוליב זײַן טע-טיקייט, אַרײַנגערעכנט דעם זשורנאַל "אַזימאָוו'ס", האָבן אַ סך פֿאַנטאַסטן דערגרייכט אַ העכערן ליטעראַרישן ניוואַ און האָבן זיך אָפּגעזאָגט פֿון שונד-סטיל, אומקערנדיק זיך צו אינטעלעקטועלע, אַקטועלע טעמעס.

אַ סך יידן האָבן געשפּילט אַ וויכטיקע ראָלע אין דער אַנטוויקלונג פֿון דער וויסנשאַפֿטלעכער פֿאַנטאַסטיק: דער פּוילישער שרײַבער סטאַניסלאָוו לעם, באַקאַנט פֿאַר זײַן באַזונדערער פֿילאָסאָפּישער און פּסיכאָלאָגישער טיפֿקייט; דער אַמעריקאַנער שרײַבער ראָבערט שעקלי, וועלכער האָט געשאַפֿן אַן אַריגינעלן סטיל פֿון הומאַריסטישער פֿאַנטאַסטיק, באַפֿאַרברט מיט פּסיכאָדעלישע טענער; מייקל מורקאָק, אַ באַקאַנטער ענגלישער שרײַבער, אַנאַרכיסט און ראָק-פּאָעט, וועלכער האָט אָנגעשריבן אַ צאָל לידער פֿאַר דער גרופּע "Hawkwind". אַ סך פּאָפּולערע פֿאַנסטאַסטישע פֿילמען זענען געשאַפֿן געוואָרן דורך ייִדישע רעזשיסאָרן און אַקטיאָרן; די ברידער סטראַגאַצקי, וואָס זייערע ווערק ווערן שטודירט אין די הײַנטיקע רוסלענדישע שולן ווערן פֿאַררעכנט פֿאַר מוסטערן פֿון דער רוסישער ליטעראַטור.

אין דער ערשטער העלפֿט פֿונעם פֿאַרגאַנגענעם יאָרהונדערט, אין דער גאַלדענער תקופּה פֿון דער ייִדישער ליטעראַטור, זענען אַ סך קלאַסישע פֿאַנטאַסטישע ביכער, אַרײַנגערעכנט כּמעט אַלע ווערק פֿון זשול ווערן און הערבּערט וועלס, איבערגעזעצט געוואָרן אויף ייִדיש. אַ צאָל

A number of Yiddish writers have also written their own fantastic works.

For example, the Russian writer Lazar Borodulin who used to run a science column in the New York newspaper *Der Tog*, published in 1929 the book "*On the Other Side of Sambation*" - a story about a journalist, who has reached the land of the lost 10 Jewish tribes, looking for a scientist who has discovered a dangerous beam weapon.

In the same year, Shlomo Bogin, a religious writer from a Lithuanian town, published a utopian novel, "*The Fourth International on the Star [LB: 'planet'] Mars*"; In 1959, the writer Welwel Chernovetsky "transformed" the same "star", Mars, into the center of an aggressive empire, in his novel "*On the eve of World War IV: Hines - The Queen of Mars*".

Unfortunately, some people think that Yiddish is only suitable for writing about 'Shtetlekh' [towns] and the Holocaust; In truth, however, Yiddish literature consists of all modern genres, including "Sci-Fi".

In the April 1984 issue of the journal "*Sovetish Heymland* [Soviet Homeland]" an entire issue was devoted to the subject of Space. The issue published fantastic stories by Boris Sandler, Shmuel Gordon, Tevie Gen, Chaim Gurevich, Bracha and Aaron Burstein, as well as fantastic songs by Lev Berinsky, Misha Mogilevich, and Moyshe Lemster. The magazine's editor, Aaron Vergelis, said that Space "takes its first steps in Yiddish literature"¹; This issue of the magazine has become popular, as a kind of Yiddish "*Asimov's*".

Although such a call sounds, perhaps, a little strange today, it would have been worthwhile and important if the younger generation of contemporary Yiddish writers had continued the tradition of Asimov, Shekly, Lem, Moorcock, and other Jewish Fantastics - but rather in 'mame-loshn' [= mother tongue= Yiddish], to "refresh" our language and culture. As the poet Moshe Lemster wrote in that "*Space Issue*" of the *Sovetish Heymland* magazine:

**The time will come, I'm sure,
When together with cosmic heroes,
A tender, lyrical poet,
Will fly to other worlds.**

יידישע שרייבער האָבן אויך געשריבן אייגענע פֿאַנטאַסטישע ווערק.

למשל, דער רוסלענדישער שרייבער באָראָדאָלין, וועלכער פֿלעגט פֿירן אַ וויסנשאַפֿט־רובריק אין דער ניִיִי יאָרקער צײַטונג "דער טאָג", האָט פֿאַרעפֿנטלעכט אינעם יאָר 1929 דעם בוך "אויף יענער זײַט סמבטיון" — אַ מעשה וועגן אַ זשורנאַליסט, וועלכער האָט זיך דערקליבן ביזן לאַנד פֿון פֿאַרלירענע ייִדישע שבֿטים, זוכנדיק אַ וויסנשאַפֿטלער, וועלכער האָט דערפֿונדן אַ סכנותדיק שטראַל-געווער.

שלמה באָגין, אַ פֿרומער שרייבער פֿון אַ ליטווישן שטעטל, האָט אינעם זעלבן יאָר פובליקירט אַן אוטאָפּישע נאָוועלע "דער פֿערטער אינטערנאַציאָנאַל אויפֿן שטערן מאָרס"; דער שרייבער וועלוול טשערנאָוועצקי האָט אינעם יאָר 1959 "פֿאַרוואַנדלט" דעם זעלבן "שטערן", מאָרס, אינעם צענטער פֿון אַן אַגרעסיװער אימפּעריע, אין זײַן ראָמאַן "ערבֿ דער פֿערטער וועלט-מלחמה: הינעס — די קעניגין פֿון מאָרס".

צום באַדויערן, טראַכטן אַ טייל מענטשן, אַז ייִדיש טױג נאָר צו שרײַבן וועגן שטעטלעך און חורבן; אין דער אמת, אָבער, באַשטייט די ייִדישע ליטעראַטור פֿון אַלע מאָדערנע זשאַנערס, בתּוכם "סייִ-פֿיי".

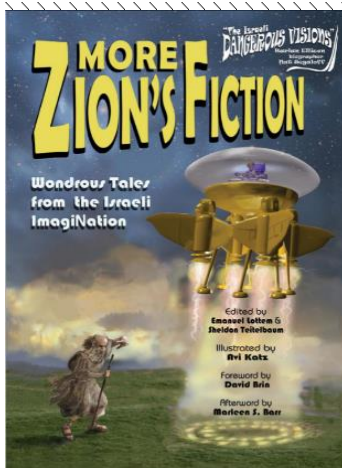
אינעם אַפּריל־נומער פֿונעם יאָר 1984 האָט דער זשורנאַל "סאָװעטיש היימלאַנד" געווידמעט אַ גאַנצן נומער דער טעמע פֿון קאָסמאָס; אינעם נומער זענען פובליקירט געוואָרן פֿאַנטאַסטישע דערציילונגען פֿון באָריס סאַנדלער, שמואל גאַרדאָן, טעװיע גען, חיים גורעװיטש, ברכה און אַהרן בורשטיין, ווי אויך פֿאַנטאַסטישע לידער פֿון לעװ בערינסקי, מישה מאָגילעװיטש און משה לעמסטער. דער רעדאַקטאָר פֿונעם זשורנאַל, אַהרן ווערגעליס, האָט געמאַלדן, אַז דער קאָסמאָס "שטעלט זײַנע ערשטע טריט אין דער ייִדישער ליטעראַטור"; דער דאָזיקער נומער פֿונעם זשורנאַל האָט זיך באַקומען זייער פֿאַרבאַפּנדיק, ווי אַ מין ייִדישער "אַזימאָװס".

הגם אַזאַ רופֿ קלינגט הײַנט, אַפֿשר, אַ ביסל מאָדנע, וואָלט כּדאַי געװען און וויכטיק, אויב דער יונגער דור הײַנטיקע ייִדישע שרייבער וואָלט ממשיך געװען די טראַדיציע פֿון אַזימאָװ, שעקלי, לעם, מורקאָק און אַנדערע ייִדישע פֿאַנטאַססטן — אָבער דווקא אויף מאָמע-לשון, כּדי "אַפּצופֿרישן" אונדזער שפּראַך און קולטור. ווי דער פּאָעט משה לעמסטער האָט געשריבן אינעם "קאָסמאָס־נומער" פֿונעם זשורנאַל "סאָװעטיש היימלאַנד":

**ס'װעט קומען די צײַט, בין איך זיכער,
ווען אינאיינעם מיט קאָסמישע העלדן,
אַ צאַרטער, אַ לירישער דיכטער,
וועט פֿליען צו אַנדערע וועלטן.**

¹ For the record – I pre-dated them with published space- [and/or time-] faring Jews in my Yiddish stories as early as 1978 "*Di Shtern Aleyn* [The Stars Themselves]", and 1980 "*Di Geheyme Shikhes* [The Secret Mission]"

MORE ZION's FICTION – Review #04

The Assassination – by Guy Hasson (e-Book: p81-106)

Another great story. This one deals with 'Politics' as well as the generation gap clash of old agers and youth. Originally published around 2010, the story takes us back to the final years of the British Mandate – from the World War II year of 1942 to about 1948 and independence for the State of Israel.

The premise is, that Israeli technology has developed a proprietary – actually secret – apparatus with which the intelligence and security services can listen in on past events – limited to about the last 70 years.

<http://zionfiction.com/>

In the story, there is a confrontation with a retired and controversial Israeli national hero. His past 'heroic act' that made him who he is, comes into question after the 'time-listening' device picks up potentially troublesome sound snippets from this person's past.

As a history buff, I particularly enjoyed the speculative part of the story: Technology that is able to pick up the authentic sounds and conversations from specific periods and geographic areas in the past. The depictions of the time, the characters, and the events that led to the creation of the State of Israel sound very plausible and realistic. The story underscore the power of technology that used (or misused) could veritably 'change History'....

Look forward to more reviews of “*More Zion's Fiction*”

in our upcoming issues

Fun from the Web

- **20 trailblazing women in astronomy and astrophysics**
<https://www.space.com/trailblazing-women-in-astronomy-astrophysics>
- **Google Doodle celebrates 315th birthday of French physicist Émilie du Châtelet**
<https://www.space.com/emilie-du-chatelet-physics-google-doodle>
- **Google Doodle celebrates the life of cosmologist Stephen Hawking for his 80th birthday**
<https://www.space.com/stephen-hawking-google-doodle-80th-birthday>
- **New NASA video honors fallen astronauts of Apollo 1, Challenger, and Columbia**
<https://www.space.com/nasa-video-honors-fallen-astronauts-2022>
- **Happy birthday, Albert Einstein. We need you right now. (Op-Ed)**
<https://www.space.com/albert-einstein-social-justice-modern-world>
- **8 ways that SpaceX has transformed spaceflight**
<https://www.space.com/ways-spacex-transformed-spaceflight>

TV&MOVIES:

- **Critical Role's Cast On Bringing the "Hot Messes" of Vox Machina to TV**
<https://qizmodo.com/critical-role-legend-of-vox-machina-tv-amazon-1848430717>

- 'Resident Alien': Season 2's sidesplitting new trailer
<https://www.space.com/resident-Alien-season-2trailer-syfy>
- Kirk vs Picard: Who is the best Star Trek captain?
<https://www.space.com/kirk-vs-picard-star-trek-captain>
- The first 'Star Trek: Strange New Worlds' trailer is here with a cowboy Pike
<https://www.space.com/star-trek-strange-new-worlds-teaser-trailer>
- Ten sci-fi movie monsters that could destroy humanity
<https://www.space.com/sci-fi-movie-monsters-that-could-destroy-humanity>
- The Terminator movies, ranked worst to best
<https://www.space.com/the-terminator-movies-ranked-worst-to-best>
- Star Wars: Boba Fett's ship and gadgets
<https://www.space.com/boba-fetts-ship-and-gadgets>

BOOKS

- Titan Books salutes 'Star Wars' heroes in new 45th anniversary collector edition
<https://www.space.com/star-wars-insider-titan-books>
- Inside All About Space issue 126: Complete guide to exoplanets
<https://www.space.com/all-about-space-magazine-issue-126>
- Learn the backstory of Grudge the Cat with IDW's new 'Star Trek: Discovery' comic miniseries
<https://www.space.com/star-trek-discovery-adventures-in-the-32nd-century-grudge-cat-comic>
- A peek at Boom!'s new 'Dune' comic book 'A Whisper of Caladan Seas #1'
<https://www.space.com/dune-a-whisper-of-caladan-seas-comic-book>

We'd love to hear your thoughts on the above topics and with your OK, we may publish them!

For Comments: E-mail: levbl_botwinik@yahoo.com. Tel: Leybl Botwinik +972-54-537-7729
Editor: Leybl Botwinik. Founding Editor: Aharon Sheer (א"ר). Logo by: Miriam Ben-Loulu (מ"ל).

For free email delivery (PDF format) write to levbl_botwinik@yahoo.com

Copyright © 2022 — Archives at: <http://www.kulichki.com/antimiry/cybercozen>

Also (archived issues from 2014+) at: <http://fanac.org/fanzines/CyberCozen/>

And <http://efanzines.com/CyberCozen/index.htm>

All rights reserved to specified authors and artists © כל הזכויות שמורות למחברים וליוצרים